

„Атмаджа дума Страхилу“⁴⁰ в които двубоят е с по- конкретни измерения, или по-точно казано, неговото обстоятелствено представяне е база за изграждане образа на юначния Страхил войвода. И тук преобличането е начин да се стигне до противника. А действията на героя са стимулирани от „атмаджа /ястреб/ - често срещани взаимоотношения в хайдушкия фолклор. Другият „стимулатор“ на динамиката в сюжета към двубой е също много познатият мотив за лош сън на войводата, отрицателният му знак и предсказанията свързани с него.⁴¹ Така се стига до крайната цел - идеализацията на образа на Страхил войвода, който съвсем в юнашки стил избива цялата потеря и нейния водач.

По същия начин се справя с противника и Дамян войвода, но вече в директен двубой и подчертано засилена идеализация на образа му. Тя започва още в началото на текста, обозначаваща излизането на Дамян войвода с дружината му в гората, състояща се от „триста юнака със седем байрака“. Тази идеализация продължава чрез образа на хайдушките сребърни софри, състоящи се от „златни сахани и бели месали“. Освен, че е голяма и силна, дружината е и богата. С подчертано предизвикателство Дамян войвода излиза в гората с дружината си, за да направят голям и богат хайдушки пир независимо, че са преследвани от потерята на Пандаклийския султан. Градацията на идеализацията продължава и на татък чрез пресъздаване на безстрашното поведение на Дамян войвода при трикратните известия на караулите за приближаването на безбройна потеря. Кулминацията в тази градация е хорото, кое то заиграва Дамян войвода като продължение на хайдушката веселба и начало на двубоя. По време на хорото е и победата му над турците. Самото хоро е елемент от двубоя. То е кулминацията в идеализацията на образа на войводата.

В края на текста е налице разпространената формула за утвърждаване на героичното в образа на войводата, в която победеният султан моли да бъде пощаден, макар и с едно око, една ръка и един крак, за да ходи по света, просейки, да разказва за юначе-